

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru prorogarea unor termene prevăzute la art. 24 alin. (5¹) și (6¹) din Legea nr.362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, precum și a termenului prevăzut la art. II din Ordonanța Guvernului nr.2/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr.362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

**1.
Descrierea
situației
actuale**

În data de 12 ianuarie 2019 a intrat în vigoare *Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice*, lege ce transpune în legislația națională prevederile *Directivei (UE) 2016/1148 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune*, denumită în continuare *Directiva NIS* și care a transpus obiectivele *Strategiei Europene de securitate cibernetică* stabilite pentru rețelele și sistemele informatice.

Directiva NIS stabilește pentru statele membre obligații precum: adoptarea unei strategii NIS; participarea în mecanismele de cooperare și răspuns la nivel european; stabilirea de cerințe de securitate și notificare a incidentelor survenite pentru operatorii de servicii esențiale și pentru furnizorii de servicii digitale precum și obligații de desemnare a autorității competente la nivel național, punctului unic de contact și a echipei CSIRT naționale.

În aceste condiții, prin transpunerea *Directivei NIS*, *Legea nr. 362/2018* prevede:

- stabilirea cadrului de cooperare la nivel național și de participare la nivel european și internațional în domeniul asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice.

- desemnarea autorităților și entităților de drept public și privat care dețin competențe și responsabilități în aplicarea prevederilor legii, a punctului unic de contact la nivel național și a echipei naționale de răspuns la incidente de securitate informatică.

- stabilirea cerințelor de securitate și notificare pentru operatorii de servicii esențiale și pentru furnizorii de servicii digitale și instituirea mecanismelor de actualizare a acestora în funcție de evoluția amenințărilor la adresa securității rețelelor și sistemelor informatice.

Pentru aplicarea la nivel național a prevederilor sale, *Legea nr. 362/2018* desemnează ca autoritate competentă conform art.15 alin (1), punct unic de contact conform art. 19 lit. a) și echipă CSIRT națională conform art. 19 lit. b), *Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică – CERT-RO*, instituție înființată prin *HG nr. 494/ 2011 privind înființarea Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică – CERT-RO*, modificată și completată cu *HG nr. 584/2019*.

Amplourea, frecvența și impactul incidentelor de securitate sunt în creștere și reprezintă o amenințare gravă pentru funcționarea rețelelor și a sistemelor informatice, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivelul României.

Implementarea Directivei NIS este de o importanță deosebită pentru România, prin prisma asigurării unui mediu cibernetic sigur și desfășurării activităților operatorilor de servicii esențiale și a furnizorilor de servicii digitale în condiții de securitate cibernetică ridicată.

Legea nr. 362/2018 precizează modul de finanțare a CERT-RO, iar *Ordonanța nr. 2 din 30 ianuarie 2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice* a adus o serie de modificări ale modului de funcționare al CERT-RO, inclusiv cu privire la modalitatea de finanțare a activității, până la data de 31 decembrie 2019, și anume finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică – CERT-RO să fie asigurate integral de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, iar de la 1 ianuarie 2020 să fie modificată finanțare din venituri proprii și în completare prin subvenții de la bugetul de stat.

În procesul privind adoptarea legislației subsecvente nu s-au finalizat actele necesare pentru implementarea Legii nr. 362/2018, cu modificările și completările ulterioare, respectiv identificarea operatorilor de servicii esențiale, furnizorilor de servicii digitale, atestarea auditorilor de securitate informatică, autorizarea echipelor CSIRT, precum și a formatorilor și furnizorilor de servicii de formare a membrilor echipelor CSIRT și a auditorilor de securitate informatică, fapt ce duce la imposibilitatea implementării Directivei NIS la nivel național.

Implementarea națională a Directivei NIS presupune identificarea și desfășurarea unui proces complex, respectiv identificarea furnizorilor de servicii (operatorii de servicii esențiale și furnizori de servicii digitale), atestare auditorilor de securitatea, precum și a echipelor CSIRT și a formatorilor și furnizorilor de servicii de formare a membrilor echipelor CSIRT și a auditorilor de securitate informatică, urmat de operaționalizare efectivă a Legii nr. 362/2018.

În urma analizei situației actuale, se desprind următoarele riscuri privind implementarea Directivei NIS la nivelul României și, implicit, nerespectarea termenelor stabilite prin Directiva (UE) 2016/1148 de către statul român: 1) proces complex de implementare a Legii nr. 362/2018 – întreg procesul presupune un termen de cel puțin doi ani de la intrarea în vigoare a legii și operaționalizarea integrală a legii; 2) ne operaționalizarea pilonilor atribuiți CERT-RO – modul de finanțare a CERT-RO duce la imposibilitatea implementării proiectului "Sistem de alertă timpurie și informare în timp real – RO-SAT" și neîndeplinirea rolului de CSIRT național.

Legea nr. 362/2018, modificată și completată cu Ordonanța nr. 2/ 2019, stabilește în cuprinsul articolului 24 alineatele (5¹) și (6¹) regimul de finanțare al instituției, astfel:

Art. 24 alin. (5¹) Începând cu 1 ianuarie 2020, resursele financiare necesare pentru funcționarea CERT-RO se asigură din venituri proprii prevăzute la alin. (6¹) și, în completare, din subvenții de la bugetul de stat prin bugetul MCSI.

(6¹) Începând cu 1 ianuarie 2020, CERT-RO poate reține și utiliza următoarele categorii de venituri proprii:

a) sumele provenite din activitățile prevăzute la art. 32 alin.(2) lit. c) și e), respectiv activitățile prevăzute la art. 33 alin.(2), lit. c) și e);

b) sumele provenite din furnizarea serviciului prevăzut de art. 22 alin.(1) lit. l).

Problema constatată și urgența actului normativ

1. Aplicarea prevederilor art. 24 alin. (5¹) și (6¹) necesită, în principal, adoptarea legislației subsecvente, precum și modificări la legea bugetului, motiv pentru care prevederea nu poate fi aplicabilă de la 1 ianuarie 2020 așa cum este prevăzut în Ordonanța nr. 2/2019 care a promulgat data inițială de la 1 ianuarie 2019 la 1 ianuarie 2010.

Elaborarea bugetului anual, se fundamentează pe date certe și legislație coerentă, la această dată CERT-RO nu deține informații cu privire la posibilele venituri proprii specificate în Legea nr. 362/2018.

Lipsa actelor subsecvente nu poate duce la identificarea de posibile venituri care ar urmă să facă posibil stabilirea unui buget anual corect.

Modificarea modului de finanțare a CERT-RO presupune neimplementarea proiectelor aflate în derulare, deoarece în aceste condiții instituția trebuie finanțată cu 2% din proiecte din venituri proprii, venituri care depind de implementarea Legii nr. 362/2018.

2. Procesul de implementare a Legii nr. 362/2018 este unul complex, adaptat la nivel național și mult diferit de cel stabilit prin Directiva NIS, care presupune înființarea și organizarea unor grupuri de lucru și entități specifice, elaborarea actelor subsecvente, identificarea furnizorilor de servicii, stabilirea cerințelor de securitate cibernetică și, implicit, operaționalizarea integrală a legii.

Întârzierea unui singur pas din procesul aplicării legii duce la neimplementarea Directivei NIS la nivel național și afectarea imaginii României pe plan european cauzată de posibilitatea aplicării unor sancțiuni din partea Comisiei Europene.

La acest moment nu s-a încheiat procesul de aprobare a actelor subsecvente necesare implementării legii și nu a fost constituit grupul de lucru interinstituțional – specific României.

3. Mai mult, sub aspectul urgenței, având în vedere scrisoarea adresată României de către Comisia Europeană în cauza nr. 2019/2214 (operatori servicii esențiale) de punere în întârziere, Comisia reclamă încălcarea de către România a obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 5 alineatul (7) din Directiva (UE) 2016/1148 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune.

Termenele stabilite prin Directiva (UE) 2016/1148 nu pot fi respectate de statul român; deși Legea nr. 362/2018 transpune în totalitate această directivă. Cauza se datorează procesului greoi de implementare, proces stabilit prin Legea nr. 362/2018, și a ne operaționalizării totale a legii.

Imposibilitatea asigurării finanțării va duce la afectarea imaginii României și neîndeplinirii termenelor stabilite prin Directiva NIS.

Neîndeplinirea termenelor stabilite prin Directiva (UE) 2016/1148 duce la escaladarea procedurii de infringement, respectiv la trecerea la etapa de judecată la Curtea Europeană de Justiție și în final la amendarea României pentru neîndeplinirea obligațiilor ce decurg din directiva menționată.

Comunicarea Comisiei (2019/C 70/01) privind modificarea metodei de calcul al plăților forfetare și al plăților zilnice ale penalităților cu titlu cominatoriu propuse de Comisie în cadrul acțiunilor în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene prevede că **în cazul în care România nu își îndeplinește obligația de notificare a măsurilor de transpunere a unei directive adoptate sancțiunea financiară aplicată presupune plata unei sume forfetare minimă de 1592 mii EUR.**

4. În acest moment la nivelul CERT-RO se găsesc în derulare proiecte europene finanțate prin autorități de management din România, cât și prin mecanismul pentru interconectarea Europei (INEA), iar **trecerea CERT-RO la modul de finanțare stabilit prin Legea nr. 362/2018 duce la riscuri de compromitere a proiectelor aflate în derulare.** Neimplementarea proiectelor duce la corecții financiare și la neîndeplinirea obligațiilor României față de asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, implicit la posibile sancțiuni financiare.

Proiectele aflate în derulare sunt destinate dezvoltării capacității de prevenție, reacție și contracarare a amenințărilor din spațiul cibernetic, precum și la adaptarea instituției la cerințele impuse de Directiva (UE) 2016/1148, implicit la asigurarea coordonării implementării unui nivel ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice la nivel național.

5. În aceste condiții **este necesară prorogarea de urgență a termenului de la care va opera modificarea modalității de finanțare a CERT-RO**, atât pentru a nu impieta asupra activității curente a instituției, asigurând continuitatea finanțării, cât și pentru a permite alcătuirea corespunzătoare a bugetului în termenele legale specifice acestei activități, la o dată ulterioară.

6. În contextul asigurării necesității transunerii complete a Directivei 2016/1148/CE, care **prevede asigurarea pentru autoritatea competentă, punctul unic de contact și echipa CSIRT națională asigurarea corespunzătoare a resurselor materiale și financiare** și ținând cont de faptul că obligația de transpunere a unei directive a Uniunii Europene este considerată de Comisie îndeplinită numai atunci când îi sunt comunicate actele normative naționale care asigură transpunerea integrală, astfel cum au fost publicate în Monitorul Oficial al României, este necesară modificarea și completarea, în regim de urgență a Legii 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice în sensul:

1. prorogării cu doi ani a termenului prevăzut de art. 24 alin (5[^]1) și (6[^]1), respectiv 1 ianuarie 2022,
2. și prevederea expresă a asigurării continuității finanțării integrale de la bugetul de stat a CERT-RO până la acea dată, prin prorogarea cu doi ani a termenului prevăzut la Articolul II din Ordonanța nr. 2/2019, respectiv 31 decembrie 2021.

1¹. În cazul actelor

Prezentul act normativ asigură transpunerea corectă și completă a Directivei (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind

normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia	măsurile pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 194/1 din 19 iulie 2016.
2. Schimbări preconizate	Prin prezentul act normativ se are în vedere modificarea și completarea Legii 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, modificată și completată cu Ordonanța nr. 2/2019, în vederea asigurării continuității finanțării adecvate a Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică – CERT-RO de la bugetul de stat prin: <ul style="list-style-type: none"> ☞ Prorogarea cu 2 ani a termenului prevăzut la art. 24 alin. (5¹) și (6¹) ale legii, respectiv de la 1 ianuarie 2022. ☞ Prorogarea cu 2 ani a termenului prevăzut la Articolul II din Ordonanța nr. 2/2019, respectiv până la data de 31 decembrie 2021.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

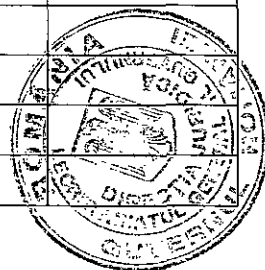
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului (***)	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

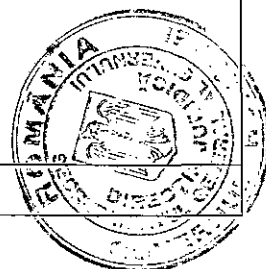
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						

(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu e cazul.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu e cazul.					
1¹. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice						

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prezentul act normativ este conform cu prevederile Directivei 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu e cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu e cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu e cazul.
6. Alte informații	Nu e cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 1011/2019.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
**Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ**

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Prezentul act normativ a fost supus dezbaterii publice, în temeiul Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, fiind postat pe site-ul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale la data de 24.09.2019.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Prevederile prezentului act normativ vor fi puse în aplicare de instituțiile și organizațiile cu responsabilități în domeniu, fără a fi înființate alte structuri sau extinse competențele celor existente.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru prorogarea unor termene prevăzute la art. 24 alin. (5¹) și (6¹) din Legea nr.362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, precum și a termenului prevăzut la art. II din Ordonanța Guvernului nr.2/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr.362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU.

LUDOVIC ORBAN
PRIM-MINISTRU
GUVERNUL ROMÂNIEI

